

To: (10)(2e) [(10)(2e) @rivm.nl]
Cc: (10)(2e) [(10)(2e) [(10)(2e) @rivm.nl]; (10)(2e) (10)(2e) [(10)(2e) @nvwa.nl]; (10)(2e) (10)(2e) @erasmusmc.nl]
From: (10)(2e) (10)(2e)
Sent: Tue 4/7/2020 3:37:03 PM
Subject: Re: Transmissie mogelijk van covid-19 mens naar vleermuis ?
Received: Tue 4/7/2020 3:37:45 PM

Hallo (10)(2e)

We zijn nog bezig om de adviezen uit te werken (ism met de vangers, opvangsters en EMC alsook op basis van de informatie en initiatieven in de rest van Europa).

Ja zeker is opvang van vleermuizen een aandachtspunt. En vleermuiswerkers krijgen veel vragen, wij willen de vleermuiswerkers goed voorlichten.

Vooralsnog willen we onze communicatie met name richten op de vangers, opvangsters en vleermuiswerkers, en niet op het algemene publiek. Om zo geen ongewenste 'neven' effecten te krijgen die de bescherming van vleermuizen geen goed doen.

Misschien is het goed elkaar morgen telefonisch proberen te bereiken?

Met vriendelijke groet,

(10)(2e) (10)(2e)
 (10)(2e)

Zoogdiervereniging

Ik werk op (10)(2e)

Mercator III - Toernooiveld 1

6525 ED Nijmegen

secretariaat: (10)(2e) (10)(2e)

mobiel: (10)(2e)

e-mail: (10)(2e) @zoogdiervereniging.nl

Website: www.zoogdiervereniging.nl | Twitter: @zoogdierverenig

Help je mee tellen? Want meten is weten. En als we meer weten, kunnen we dieren makkelijker beschermen.
<http://www.zoogdiervereniging.nl/nem-meetnet-zo-diertellingen-vleermuizen>
www.vleermuis.net www.vleermuisenindestad.nl

Op di 7 apr. 2020 om 17:29 schreef (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>:

Hi (10)(2e) en (10)(2e)

Dank voor jullie emails.

Fijn dat we jullie kunnen benaderen als we iets willen weten of berichten over vleermuizen. Wat voor adviezen hebben jullie al opgesteld?

Ik begreep van (10)(2e) dat er naast vragen over mogelijke overdracht van het coronavirus naar naar NI vleermuizen er ook vragen zijn van vleermuiswerkers en opvang hoe ze moeten omgaan met vleermuizen. Is dat ook een aandachtspunt?

Gr,

(10)(2e)

From: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@zoogdiervereniging.nl>
Sent: dinsdag 7 april 2020 16:38
To: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@nvwa.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@erasmusmc.nl>
Subject: Re: Transmissie mogelijk van covid-19 mens naar vleermuis ?

Beste (10)(2e) en (10)(2e)

Vleermuizen staan momenteel heel sterk in de belangstelling en helaas niet altijd in de positieve zin. uit het buitenland hebben we al berichten van het afslachten van dieren uit (ongegrunde) angst. En uit Nederland krijgen we -gelukkig niet zo ernstige- berichten dat mensen vleermuizen kwijt willen nav COVID-19 epidemie.

Ik -of een collega- lezen of kijken met alle plezier mee in/voor genuanceerde (maar wel duidelijke!) berichtgeving.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e)

Zoogdiervereniging

Ik werk op (10)(2e)

Mercator III - Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen
secretariaat: (10)(2e)

mobiel: (10)(2e)

e-mail: (10)(2e)@zoogdiervereniging.nl

Website: www.zoogdiervereniging.nl | Twitter: @zoogdierverenig

Help je mee tellen? Want weten is weten. En als we meer weten, kunnen we dieren makkelijker beschermen.

<http://www.zoogdiervereniging.nl/wem-mee-tel-voelertellingen-vleermuizen>

www.vleermuis.net www.vleermuizenindestad.nl

Op di 7 apr. 2020 om 16:19 schreef L. Begeman <(10)(2e)@erasmusmc.nl>:

Beste (10)(2e)

Dank (10)(2e) ik wil graag benadrukken dat de bescherming van vleermuizen in Nederland en daarbuiten in gevaar is door ongenueanceerde berichtgeving over risico's dat vleermuizen ziektes op mensen kunnen overbrengen.

Dus hierbij een oproep, mocht het nodig zijn om te communiceren over vleermuizen naar een algemeen publiek, graag met zorg voor de bescherming van vleermuizen. Bij vragen over vleermuizen kun je terecht bij (10)(2e) (10)(2e), hier in de cc.

Vriendelijke groet,

(10)(2e)

From: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@nwwa.nl>
Sent: Tuesday, April 7, 2020 15:43
To: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@erasmusmc.nl>
Cc: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@zoogdiervereniging.nl>
Subject: FW: Transmissie mogelijk van covid-19 mens naar vleermuis ?

Beste (10)(2e)

Zoals zojuist telefonisch besproken wil ik jullie graag in contact brengen met (10)(2e) onderzoeker bij Erasmus MC op het project Zoonosis in the Night, en dus actief in onderzoek naar ziekten die voorkomen in de Nederlandse vleermuispopulatie.

Op dit moment zijn er vanuit de vleermuiswerkers/verzorgers ook redelijk wat vragen en zorgen over de kans dat geïnfecteerde mensen het SARS-COV-2 virus kunnen overdragen naar onze Nederlandse vleermuispopulatie. Ook binnen deze groep wordt er door de Zoogdiervereniging onder coördinatie van (10)(2e) (10)(2e) (zie CC) en met hulp van (10)(2e) adviezen opgesteld voor deze groep mensen.

De algemene adviezen zoals hieronder aangegeven stemmen volgens mij al best overeen met wat wij voor huisdieren en landbouwhuisdieren hebben opgeschreven vorige week. Maar mochten zij nog specifieke vragen hebben richting RIVM(evt LCI) is het mogelijk dat (10)(2e) jullie hiervoor benaderd.

Groeten,

(10)(2e)

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@erasmusmc.nl>
Verzonden: dinsdag 7 april 2020 14:05
Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@erasmusmc.nl>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@nwwa.nl>
CC: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@zoogdiervereniging.nl>
Onderwerp: RE: Transmissie mogelijk van covid-19 mens naar vleermuis ?

Beste (10)(2e),

Bedankt voor je e-mail. Ik zal het iets uitgebreider toelichten.

Ik voeg (10)(2e) even toe aan deze e-mail, want (10)(2e) is degene die hier de leiding over heeft, en jullie kennen elkaar van ZITN.

Naar alle bij ons bekende vleermuis opvangers is een bericht uitgestuurd hierover. We hebben voorsnog geadviseerd dat mensen die ziekteverschijnselen vertonen (of huisgenoten hebben met ziekteverschijnselen) geen dieren opvangen, en dieren die nu in de opvang zijn nog even niet vrij laten.

Verder zijn we bezig met een gericht advies mbt hygiene maatregelen tijdens de verzorging (als je wilt kan ik je hierover updaten als het compleet is; laat me weten als jullie al voor andere groepen iets hebben). We hadden gisteren overleg met wat grotere opvangadressen om te kijken welke maatregelen haalbaar zijn.

Gisteren hebben we ook overleg gehad met de vleermuis vangcommissie, en andere betrokkenen. Op dit moment wordt er nog niet gevangen, maar het staat hoog op de agenda bij de ZV om een beslissing te nemen op welke manier vleermuisvangsten eventueel nog door kunnen gaan.

Een belangrijk punt van aandacht is dat de zoogdiervereniging veel vragen krijgen van mensen hoe ze vleermuizen kunnen weren: men wil vleermuiskasten weghalen etc. Ook elders uit Europa komen zorgwekkende berichten. De bescherming van vleermuizen is dus in gevaar. Daarom willen we graag de communicatie over deze zorg zo veel mogelijk intern houden – bij de mensen die het aangaat (vleermuisopvangers en vleermuisvangsters). Het zou fijn zijn als dit een punt van aandacht wordt in de media dat deze vraag wordt doorgestuurd naar (10)(2e) en zijn collega (10)(2e) van de zoogdiervereniging.

Verder ben ik samen met (10)(2e) en (10)(2e) (10)(2e) bezig om dit punt op de agenda te zetten bij Eurobats. We hebben daar gevraagd of zij mogelijk een Europees breed advies zouden kunnen uitbrengen naar vleermuiswerkers.

In (10)(2a) zijn alle vleermuisvangpermissies opgeheven.

Laat me weten als je nog vragen hebt, je kunt me ook bellen: (10)(2e)

Groet,

(10)(2e)

From: [redacted] <[redacted]@erasmusmc.nl>
Sent: Tuesday, April 7, 2020 12:59
To: [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>
Cc: [redacted] <[redacted]@erasmusmc.nl>
Subject: Re: Transmissie mogelijk van covid-19 mens naar vleermuis ?

Beste [redacted]

Dank voor het bericht. Ja, we (vooral [redacted]) zijn druk in overleg met de Zoogdiervereniging en met VLEN. Het heeft onze aandacht!

Groet, [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>
Sent: 07 April 2020 12:30
To: [redacted]
Subject: Transmissie mogelijk van covid-19 mens naar vleermuis ?

Hoi [redacted]

Ik zag via een internationale One Health groep dit bericht voorbij komen vanuit noord-amerika.

Ze hebben het over de kans dat sars-cov-2 nu van mensen naar lokale vleermuizen populatie zou kunnen overgaan bijv via vleermuismedewerkers/verzorgers.

Weten jullie of hier voor de situatie in Nederland al over nagedacht wordt?

Bedankt alvast,

Groeten [redacted]

NVIC NVWA

Van: [redacted] <[redacted]@gmail.com>
Verzonden op: dinsdag 7 april 2020 07:21
Aan: [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>
Onderwerp: Vleermuizen

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden,

wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*